

శ్రీ శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య మహాసంస్థానమ్
दक्षिणाम्नाय श्री शारदा पीठम्, शृङ्गेरी

Sri Sri Jagadguru Shankaracharya Mahasamsthanam
Dakshinamnaya Sri Sharada Peetham, Sringeri

|| వాల్మీకి రామాయణ - బాలకాండ || || సర్గ || 1 -

Draft version - Not final

తపఃస్వాధ్యాయనిరతం తపస్వీ వాగ్విదాం వరం |
నారదం పరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకిర్మునిపుంగవం || 1||

కో న్వస్మిన్సాంప్రతం లోకే గుణవాన్కశ్చ వీర్యవాన్ |
ధర్మజ్ఞశ్చ కృతజ్ఞశ్చ సత్యవాక్యో దృఢవ్రతః || 2||

చారిత్రేణ చ కో యుక్త సర్వభూతేషు కో హితః |
విద్యాన్యః కః సమర్థశ్చ కష్టైకప్రియదర్శనః || 3||

ఆత్మవాన్కో జితక్రోధో మతిమాన్కోఽనసూయకః |
కస్య బిభ్యతి దేవాశ్చ జాతరోషస్య సంయుగే || 4||

ఏతద్విచ్ఛామ్యహం శ్రోతుం పరం కౌతూహలం హి మే |
మహర్షే త్వం సమర్థోఽసి జ్ఞాతుమేవంవిధం నరం || 5||

శ్రుత్వా చైతత్త్రిలోకజ్ఞో వాల్మీకేర్పారదో వచః |
శ్రూయతామితి చామంత్ర్య ప్రహృష్టో వాక్యమబ్రవీత్ || 6||

బహవో దుర్లభాశ్చైవ యే త్వయా కీర్తితా గుణాః |
మునే వక్ష్యామ్యహం బుద్ధ్యా త్తైర్ముక్తః శ్రూయతాం నరః || 7||

ఇక్ష్వాకువంశప్రభవో రామో నామ జనైః శ్రుతః |
నియతాత్మా మహావీర్యో ద్యుతిమాంధృతిమాన్వశి || 8||

బుద్ధిమాన్నితిమాన్వాగ్మీ శ్రీమాంశ్శాస్త్రనిబర్హణః |
విపులాంసో మహాబాహుః కంబుగ్రీవో మహాహనుః || 9||

మహోరస్కో మహేష్వాసో గూఢజత్రురరిందమః |
అజానుబాహుః సుశిరాః సులలాటః సువిక్రమః || 10||

సమః సమవిభక్తాంగః స్నిగ్ధవర్ణః ప్రతాపవాన్ |
పీనవక్షా విశాలాక్షో లక్ష్మీవాంశ్శాభలక్షణః || 11||

ధర్మజ్ఞః సత్యసంధశ్చ ప్రజానాం చ హితే రతః |
యశస్వీ జ్ఞానసంపన్నః శుచిర్వశ్యః సమాధిమాన్ || 12||

రక్షితా జీవలోకస్య ధర్మస్య పరిరక్షితా |
వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞో ధనుర్వేదే చ నిష్ఠితః || 13||

సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞో స్మృతిమాన్ప్రతిభానవాన్ |
సర్వలోకప్రియః సాధురదీనాత్మా విచక్షణః || 14||

సర్వదాభిగతః సద్భిః సముద్ర ఇవ సింధుభిః |
ఆర్యః సర్వసమశ్చైవ సదైకప్రియదర్శనః || 15||

స చ సర్వగుణోపేతః కౌసల్యానందవర్ధనః |
సముద్ర ఇవ గాంభీర్యే ధైర్యేణ హిమవానివ || 16||

విష్టునా సదృశో వీర్యే సోమవత్ప్రియదర్శనః |
కాలాగ్నిసదృశః క్రోధే క్షమయా పృథివీసమః || 17||

ధనదేన సమస్త్యాగే సత్యే ధర్మ ఇవాపరః |
తమేవంగుణసంపన్నం రామం సత్యపరాక్రమం || 18||

జ్యేష్ఠం శ్రేష్ఠగుణైర్ముక్తం ప్రియం దశరథః సుతం |
యౌవరాజ్యేన సంయోక్తుమైచ్ఛత్ప్రీత్యా మహీపతిః || 19||

మృతే తు తస్మిన్భరలో వసిష్ఠప్రముఖైర్ద్విజైః |
నియుజ్యమానో రాజ్ఞాయ నైచ్ఛద్రాజ్యం మహాబలః |
స జగామ వనం వీరో రామపాదప్రసాదకః || 29||

శ్రీ శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య మహాసంస్థానమ్
దక్షిణామనాయ శ్రీ శారదా పీఠమ్, శ్రీశైలీ

Sri Sri Jagadguru Shankaracharya Mahasamsthanam
Dakshinamnaya Sri Sharada Peetham, Sringeri

తస్యాభిషేకసంభారాంధృష్ట్యా భార్యాథ కైకయీ |
పూర్వం దత్తవరా దేవీ వరమేనమయాచత |
వివాసనం చ రామస్య భరతస్యాభిషేచనం || 20||

స సత్యవచనాద్రాజా ధర్మపాశేన సంయతః |
వివాసయామాస సుతం రామం దశరథః ప్రియం || 21||

స జగామ వనం వీరః ప్రతిజ్ఞామనుపాలయన్ |
పితుర్వచననిర్దేశాత్కైకీయ్యాః ప్రియకారణాత్ || 22||

తం వ్రజంతం ప్రియో బ్రాతా లక్ష్మణోఽనుజగామ హ |
స్నేహోద్వినయసంపన్నః సుమిత్రానందవర్ధనః || 23||

సర్వలక్షణసంపన్నా నారీణాముత్తమా వధూః |
సీతాప్యనుగతా రామం శశినం రోహిణీ యథా || 24||

ఘోరైరనుగతో దూరం పిత్రా దశరథేన చ |
శృంగవేరపురే సూతం గంగాకూలే వ్యసర్జయత్ || 25||

తే వనేన వనం గత్వా నదీస్తీర్త్వా బహూదకాః |
చిత్రకూటమనుప్రాప్య భరద్వాజస్య శాసనాత్ || 26||

రమ్యమావసథం కృత్వా రమమాణా వనే త్రయః |
దేవగంధర్వసంవాశాస్త్ర తే న్యవసన్సుఖం || 27||

చిత్రకూటం గతే రామే పుత్రశోకాతురస్తదా |
రాజా దశరథః స్వర్గం జగామ విలపన్సుతం || 28||

పాదుకే చాస్య రాజ్యాయ న్యాసం దత్త్వా పునః పునః |
నివర్తయామాస తతో భరతం భరతాగ్రజః || 30||

స కామమనవాప్యైవ రామపాదాపుపస్పృశన్ |
నందిగ్రామేఽకరోద్రాజ్యం రామాగమనకాంక్షయా || 31||

రామస్తు పునరాలక్ష్య నాగరస్య జనస్య చ |
తత్రాగమనమేకాగ్రే దండకాన్ప్రవివేశ హ || 32||

విరాధం రాక్షసం హత్వా శరభంగం దదర్శ హ |
సుతీక్షణం చాప్యగస్త్యం చ అగస్త్య బ్రాతరం తథా || 33||

అగస్త్యవచనాచైవ జగ్రాహైంద్రం శరాసనం |
ఖడ్గం చ పరమప్రీతస్తూణీ చాక్షయసాయకౌ || 34||

వసతస్తస్య రామస్య వనే వనచరైః సహ |
ఋషయోఽభ్యాగమన్సర్వే వధాయాసురరక్షసాం || 35||

తీన తత్రైవ వసతా జనస్థాననివాసినీ |
విరూపితా శూర్పణఖా రాక్షసీ కామరూపిణీ || 36||

తతః శూర్పణఖావాక్యాదుద్ముక్తాన్సర్వరాక్షసాన్ |
ఖరం త్రిశిరసం చైవ దూషణం చైవ రాక్షసం || 37||

నిజఘాన రణే రామస్తేషాం చైవ పదానుగాన్ |
రక్షసాం నిహతాన్యాసన్నహస్రాణి చతుర్దశ || 38||

తతో వానరరాజేన వైరానుకథనం ప్రతి |
రామాయావేదితం సర్వం ప్రణయాద్ధుఃఖితీన చ |
వాలినశ్చ బలం తత్ర కథయామాస వానరః || 49||

श्री श्री जगद्गुरु शङ्कराचार्य महासंस्थानम्
दक्षिणाम्नाय श्री शारदा पीठम्, शृङ्गेरी

Sri Sri Jagadguru Shankaracharya Mahasamsthanam
Dakshinamnaya Sri Sharada Peetham, Sringeri

తతో జ్ఞాతివధం శ్రుత్వా రావణః క్రోధమూర్ఛితః |
సహాయం వరయామాస మారీచం నామ రాక్షసం || 39||

వార్యమాణః సుబహుశో మారీచేన స రావణః |
న విరోధో బలవతా క్షమో రావణ తేన తే || 40||

అనాదృత్య తు తద్వాక్యం రావణః కాలచోదితః |
జగామ సహమరీచస్తస్యాశ్రమపదం తదా || 41||

తేన మాయావినా దూరమపవాహ్య నృపాత్మజౌ |
జహార భార్యాం రామస్య గృధ్రం హత్వా జటాయుషం || 42||

గృధ్రం చ నిహతం దృష్ట్వా హృతాం శ్రుత్వా చ మైథిలీం |
రాఘవః శోకసంతప్తో విలలాపాకులేంద్రియః || 43||

తతస్తేనైవ శోకేన గృధ్రం దగ్ధ్వా జటాయుషం |
మార్గమాణో వనే సీతాం రాక్షసం సందదర్శ హ || 44||

కబంధం నామ రూపేణ వికృతం ఘోరదర్శనం |
తం నిహత్య మహాబాహుర్దదాహ స్వర్గతశ్చ సః || 45||

స చాస్య కథయామాస శబరీం ధర్మచారిణీం |
శ్రమణీం ధర్మనిపుణామభిగచ్ఛేతి రాఘవ |
సోఽభ్యగచ్ఛన్మహాతేజాః శబరీం శత్రుసూదనః || 46||

శబర్యా పూజితః సమ్యగ్రామో దశరథాత్మజః |
పంపాతీరే హనుమతా సంగతో వానరేణ హ || 47||

హనుమద్వచనాచ్చైవ సుగ్రీవేణ సమాగతః |
సుగ్రీవాయ చ తత్సర్వం శంసద్రామో మహాబలః || 48||

ప్రతిజ్ఞాతం చ రామేణ తదా వాలివధం ప్రతి |
సుగ్రీవః శంకితశ్శాసీన్నిత్యం వీర్యేణ రాఘవే || 50||

రాఘవః ప్రత్యయార్థం తు దుందుభేః కాయముత్తమం |
పాదాంగుష్ఠేన చిక్షేప సంపూర్ణం దశయోజనం || 51||

బిభేద చ పునః సాలాన్సప్తైకేన మహేషుణా |
గిరిం రసాతలం చైవ జనయన్ప్రత్యయం తదా || 52||

తతః ప్రీతమనాస్తేన విశ్వస్తః స మహాకపిః |
కిష్కింధాం రామసహితో జగామ చ గుహం తదా || 53||

తలోఽగర్జద్ధరివరః సుగ్రీవో హేమపింగలః |
తేన నాదేన మహతా నిర్జగామ హరిశ్వరః || 54||

తతః సుగ్రీవవచనాద్ధత్వా వాలినమాహవే |
సుగ్రీవమేవ తద్రాజ్యే రాఘవః ప్రత్యపాదయత్ || 55||

స చ సర్వాన్సమానీయ వానరాన్వానరర్షభః |
దిశః ప్రస్థాపయామాస దిదృక్షుర్జనకాత్మజాం || 56||

తతో గృధ్రస్య వచనాత్సంపాతేర్హనుమాన్భులీ |
శతయోజనవిస్తీర్ణం పుష్పవే లవణార్ణవం || 57||

తత్ర లంకాం సమాసాద్య పురీం రావణపాలితాం |
దదర్శ సీతాం ధ్యాయంతీమశోకవనికాం గతాం || 58||

దేవతాభ్యో వరాన్ప్రాప్య సముత్థాప్య చ వానరాన్ |
పుష్పకం తత్సమారుహ్య నందిగ్రామం యయౌ తదా || 69||

శ్రీ శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య మహాసంస్థానమ్
దక్షిణామనాయ శ్రీ శారదా పీఠమ్, శ్రీశైలీ

Sri Sri Jagadguru Shankaracharya Mahasamsthanam
Dakshinamnaya Sri Sharada Peetham, Sringeri

నివేదయిత్వాభిజ్ఞానం ప్రవృత్తిం చ నివేద్య చ |
సమాశ్వాస్య చ వైదేహీం మర్దయామాస తోరణం || 59||

పంచ సేనాగ్రగాన్ధత్యా సప్త మంత్రిసుతానపి |
శూరమక్షం చ నిష్పిష్య గ్రహణం సముపాగమత్ || 60||

అస్త్రేణోన్మహామాత్మానం జ్ఞాత్వా పైతామహాద్వరాత్ |
మర్దయన్రాక్షసాన్సీవో యంత్రిణస్తాన్యదృచ్ఛయా || 61||

తతో దగ్ధ్వా పురీం లంకామృతే సీతాం చ మైథిలీం |
రామాయ ప్రియమాఖ్యాతుం పునరాయాన్మహాకపిః || 62||

సోఽభిగమ్య మహాత్మానం కృత్వా రామం ప్రదక్షిణం |
న్యవేదయదమేయాత్మా దృష్టా సీతేతి తత్త్వతః || 63||

తతః సుగ్రీవసహితో గత్వా తీరం మహోదధేః |
సముద్రం క్షోభయామాస శరైరాదిత్యసంనిభైః || 64||

దర్శయామాస చాత్మానం సముద్రః సరితాం పతిః |
సముద్రవచనాచ్ఛైవ నలం సేతుమకారయత్ || 65||

తేన గత్వా పురీం లంకాం హత్వా రావణమాహవే |
అభ్యషించత్స లంకాయాం రాక్షసేంద్రం విభీషణం || 66||

కర్మణా తేన మహతా త్రైలోక్యం సచరాచరం |
సదేవర్షిగణం తుష్టం రాఘవస్య మహాత్మనః || 67||

తథా పరమసంతుష్టైః పూజితః సర్వదైవతైః |
కృతకృత్యస్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోద హ || 68||

నందిగ్రామే జటాం హిత్వా బ్రాతృభిః సహితోఽనఘః |
రామః సీతామనుప్రాప్య రాజ్యం పునరవాప్తవాన్ || 70||

ప్రహృష్టముదితో లోకస్తుప్తః పుష్టః సుధార్మికః |
నిరాయమో అరోగశ్చ దుర్భిక్షభయవర్జితః || 71||

న పుత్రమరణం కే చిద్ధృక్యంతి పురుషాః క్వ చిత్ |
నార్యశ్చావిదవా నిత్యం భవిష్యంతి పతివ్రతాః || 72||

న వాతజం భయం కిం చిన్నాపున్ మజ్జంతి జంతవః |
న చాగ్రిజం భయం కిం చిద్యథా కృతయుగే తథా || 73||

అశ్వమేధశత్తైరిష్టా తథా బహుసువర్ణకైః |
గవాం కోట్యయుతం దత్త్వా విద్వద్భ్యో విదిపూర్వకం || 74||

రాజవంశాశ్శాతగుణాన్స్థాపయిష్యతి రాఘవః |
చాతుర్వర్ణ్యం చ లోకేఽస్మిన్స్వే స్వే ధర్మే నియోక్యతి || 75||

దశవర్షసహస్రాణి దశవర్షశతాని చ |
రామో రాజ్యముపాసిత్యా బ్రహ్మలోకం గమిష్యతి || 76||

ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సంమితం |
యః పఠేద్ద్రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే || 77||

ఏతదాఖ్యానమాయుష్యం పఠన్రామాయణం నరః |
సపుత్రప్తాత్రః సగణః ప్రేత్య స్వర్గే మహీయతే || 78||

పఠంద్విజో వాగృషభత్వమీయాత్
స్యాత్కత్రియో భూమిపతిత్వమీయాత్ |
వణిగ్జనః పణ్యపలత్వమీయాత్
జనశ్చ శూద్రోఽపి మహత్త్వమీయాత్ || 79||